

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО СТАНУ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Факультет іноземних мов системно й послідовно реалізує політику академічної доброчесності, дотримуючись принципів викладених у кодексах та нормативних документах ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/> . Завдяки активній роботі кафедр, підвищенню кваліфікації викладачів, модернізації освітніх програм та запровадженню ефективного моніторингу, вдалося підтримувати високий рівень етичної академічної культури серед здобувачів освіти.

Щодо дотримання принципів академічної доброчесності на факультеті іноземних мов у 2024–2025 навчальному році.

1. Проведені заходи з популяризації академічної доброчесності:

Усі кафедри факультету активно здійснювали роботу, спрямовану на формування культури академічної доброчесності серед студентів та викладачів. Основні заходи включали:

- Інформаційно-просвітницькі заходи: тренінги, воркшопи, кураторські години, гостьові лекції (у т.ч. з залученням зовнішніх фахівців, зокрема юристів).
- Навчальні курси з окремими модулями, присвяченими академічній доброчесності (наприклад, "Основи наукових досліджень", "Сучасні методи наукових досліджень").
- Підвищення кваліфікації викладачів з питань доброчесності на міжнародному рівні (участь у семінарах, вебінарах, зокрема за підтримки європейських установ).
- Обговорення наукової етики в межах наукових гуртків, інструктажів із написання кваліфікаційних робіт.
- Розміщення інформаційних матеріалів в електронних класах, чатах, оголошеннях, у Moodle.

2. Система інформування, перевірки та моніторингу на факультеті:

- Інформування здійснювалося на початку семестрів, у рамках навчальних дисциплін, під час захисту робіт та на засіданнях кафедр.
- Перевірка робіт на плагіат відбувалася за допомогою систем Turnitin, StrikePlagiarism та інших антиплагіатних програм.
- Аналіз академічних порушень здійснювався на основі результатів перевірок та педагогічного аналізу письмових і усних робіт.
- Моніторинг результатів і типових помилок обговорювався на кафедральних засіданнях з метою вироблення спільних рішень.

3. Випадки порушення доброчесності:

Упродовж останніх трьох років системних чи грубих випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано. Поодинокі ситуації вирішувалися в робочому порядку з проведенням роз'яснювальної роботи.

4. Основні виклики та пропозиції щодо вдосконалення:

Проблеми, на які вказували кафедри:

- Формальний підхід до виконання практичних завдань, які не перевіряються автоматично.
- Низький рівень обізнаності з академічною етикою серед студентів молодших курсів.
- Труднощі з коректним оформленням джерел та цитуванням.
- Недостатня інтеграція тем доброчесності в усі освітні компоненти.

Пропозиції:

- Впровадження обов'язкового короткого модуля з академічної доброчесності для студентів-першокурсників.
- Розробка методичних рекомендацій та наочних матеріалів для студентів з прикладами правильного/неправильного цитування.
- Проведення семінарів і круглих столів для обговорення етичних дилем.
- Стимулювання творчих і самостійних завдань, що унеможливають механічне копіювання.
- Залучення студентів до створення «Кодексу доброчесної поведінки ЧНУ».
- Обмін досвідом між кафедрами щодо методів перевірки та профілактики порушень.

Планується подальше вдосконалення роботи у цьому напрямі з акцентом на інтеграцію етичних стандартів у всі компоненти освітнього процесу.

Надалі подано звіти кожної кафедри відповідно пунктам, зазначених у листі.

Звіт кафедри англійської мови щодо стану дотримання принципів академічної доброчесності за 2024-2025 р

1) Які заходи популяризації академічної доброчесності проводилися упродовж 2024-2025 н.р. та які плануються провести:

Проведено:

1) брали участь в онлайн зустрічі на тему «Ознайомлення з системою Turnitin» 25 вересня (середа) о 15:00 (викладачі кафедри, відповідальний за перевірку на плагіат, студенти-магістри)

2) підвищення кваліфікації викладачами кафедри (Єсипенко Н.Г., Суродейкіна Т.В., Мігорян О.В., Павлович Т.І.) - Міжнародне підвищення кваліфікації **(Вебінар) на тему: «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (phd) в країнах європейського союзу та Україні»** з 14 по 23 лютого 2025 року м. Люблін (Республіка Польща) - з подальшою дисемінацією інформації серед студентів на курсах "Основи наукових досліджень", "Професійне становлення філолога", на засіданнях наукових гуртків (<https://englishdept.chnu.edu.ua/osvitni-prohramy/opp-anhliiska-mova-ta-zarubizhna-literatura-druhoho-mahisterskoho-rivnia-za-spetsialnistiu-014-serednia-osvita-opp-serednia-osvita-anhliy-ska-mova-ta-zarubizhna-literatura-mahisterskoho-rivnia-vyshchoi-osvity-za-spetsialnistiu-a4-serednia-o/naukovo-metodychnyi-hurtok-aktualni-problemy-metodyky-vykladannia-anhliiskoi-movy/>)

Планується:

1) відвідати онлайн зустріч-консультація щодо роботи по перевірці академічних текстів в Чернівецькому університеті у 2025-26 н.р. (викладачі кафедри, відповідальний за перевірку на плагіат, **студенти-магістри**)

2) семінари для студентів на тему академічної доброчесності

3) підвищення **кваліфікації** викладачів шляхом проходження тренінгів та семінарів

2) Як здійснюються інформування, перевірка та моніторинг стану дотримання академічної доброчесності

1) на курсах "Основи наукових досліджень", "Англійська мова наукового вжитку", "Професійне становлення філолога", "Професійне та особистісне становлення вчителя англійської мови" тощо

2) на засіданнях наукових гуртків

3) на консультаціях-інструктажах з питання написання наукових робіт, на інструктажах з практики

3) Чи були виявлені випадки та чи розглядалися справи щодо порушення академічної доброчесності студентами/викладачами упродовж останніх трьох років. Якщо так, то ким розглядалася така справа

Ні, не виявлено

4) Які основні проблеми існують в згаданій сфері та які ваші пропозиції щодо їх вирішення.

Питання дотримання академічної доброчесності в ширшому колі питань (виконання домашніх завдань, проєктів, які не перевіряються системою moodle)

**Звіт кафедри германської філології та перекладу
про дотримання принципів академічної доброчесності
2024–2025 н. р.**

1. Заходи впродовж 2024-2025 н.р:

- інформаційні зустрічі із відповідальною з питань академічної доброчесності доц. Мельник Ю.Й.:

- 17 жовтня 2024 року зустріч зі студентами старших курсів які працюють над кваліфікаційними роботами присвячена питанням, пов'язаним із виявленням та запобіганням академічному плагіату у ЧНУ (оновлені Положення, система Turnitin)

(<https://deutsch.chnu.edu.ua/novyny/zustrich-z-mahistrantamy-shchodopytan-akademichnoi-dobrochesnosti/>);

- 6 травня 2025 року інформаційний захід «Штучний інтелект у написанні наукових текстів та академічна доброчесність» для студентів бакалаврату та магістратури

(<https://deutsch.chnu.edu.ua/novyny/shtuchnyi-intelekt-u-napysanni-naukovykh-tekstiv-ta-akademichna-dobrochesnist/>);

- протягом року інформування викладачів кафедри щодо заходів із зазначених питань;

- обговорення під час засідань наукових гуртків (асист. Заполовський М.В):

- 30 серпня 2024 року засідання наукового гуртка

TRANSLATOLOGIE присвячене робочим крокам по написанню курсових робіт (пит. 3) про важливість академічної доброчесності)

(<https://deutsch.chnu.edu.ua/novyny/persha-v-semestri-zustrich-naukovoho-hurtka/>);

Питання академічної доброчесності розглядаються в межах навчальних курсів:

- ОПП 014 Середня освіта Німецька мова і література та друга іноземна мова (ОР бакалавр):

- ОК 5. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність

- ОПП 035 Філологія Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови (ОР Бакалавр):

- ОК 14. Основи наукових досліджень та академічної доброчесності

- ОПП В11 Філологія спеціалізації В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька (ОР Магістр):

- ВК «Сучасні методи наукових досліджень»

2. Наукові роботи студентів згідно Положень ЧНУ проходять перевірку на плагіат за допомогою систем Turnitin, StrikePlagiarism.

3. Не виявлено.

4. Відсутні.

Звіт щодо стану дотримання принципів академічної доброчесності на кафедрі французької філології та перекладу за 2024–2025 н.р.

1. Упродовж 2024–2025 навчального року на кафедрі французької філології та перекладу було проведено низку заходів, спрямованих на популяризацію принципів академічної доброчесності, а саме:

- здійснено перевірку курсових робіт студентів 3 та 4 курсів, а також магістерських робіт на різних етапах їх підготовки з використанням системи антиплагіату;
- у межах навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» було запроваджено окремий модуль з академічної доброчесності (доцент кафедри, к.ф.н. Смірнова Марина Романівна);
- викладачі кафедри взяли участь у воркшопі з виявлення та запобігання академічному плагіату, організованому у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. (доцент кафедри, к.ф.н. Смірнова Марина Романівна) проведення кураторських годин зі студентами з роз'ясненням основних принципів академічної доброчесності;
- систематичне нагадування студентам про правила доброчесності під час лекцій та практичних занять, особливо при виконанні письмових і перекладацьких робіт;
- розміщення на інформаційних ресурсах кафедри (оголошення, презентації) матеріалів із прикладами порушень та способами їх уникнення.

На 2025–2026 навчальний рік кафедра французької філології та перекладу планує продовжувати роботу в окреслених напрямках, а саме: перевірка студентських робіт на антиплагіат, удосконалення навчальних модулів з академічної доброчесності, проведення інформаційно-просвітницьких заходів (воркшопів, круглих столів, конкурсів студентських робіт), а також регулярне інформування студентів про принципи та стандарти академічної етики.

2. Інформування, перевірка та моніторинг стану дотримання академічної доброчесності на кафедрі французької філології та перекладу.

1. Інформування:

- На початку кожного навчального року викладачі знайомлять студентів з основними принципами академічної доброчесності (чесність, самостійність, відсутність плагіату, коректне цитування).
- У робочих програмах дисциплін міститься розділ про академічну доброчесність і відповідальність за її порушення.
- На кафедрі організовуються інформаційні заходи: кураторські години, семінари, обговорення французькою та українською мовами прикладів академічної етики у наукових дослідженнях та перекладацькій діяльності.

2. Перевірка:

- Письмові роботи студентів (есе, реферати, курсові, переклади) перевіряються на унікальність за допомогою програмних засобів (антиплагіат).
- Викладачі оцінюють рівень самостійності під час усних виступів, контрольних іспитів та підготовки перекладів.
- У разі підозри на порушення кафедра створює робочу групу для розгляду ситуації.

3. Моніторинг:

- Регулярно здійснюється аналіз академічних результатів студентів на предмет виявлення типових порушень (плагіат, списування, використання сторонніх ресурсів без посилання).
- Результати моніторингу обговорюються на засіданнях кафедри, де ухвалюються рекомендації для викладачів і студентів.
- Позитивний досвід доброчесної роботи (самостійні переклади, наукові статті студентів) відзначається кафедрою як приклад для наслідування.

3. Інформація щодо випадків порушення академічної доброчесності на кафедрі французької мови

Упродовж останніх трьох років випадків порушення академічної доброчесності серед студентів і викладачів кафедри французької мови **не було виявлено**. Відповідно, жодних справ з цього питання не розглядалося ні на рівні кафедри, ні на рівні факультету чи університетських комісій.

4. Пропозиції щодо вдосконалення дотримання принципів академічної доброчесності

1. Посилити роз'яснювальну роботу серед студентів шляхом проведення спеціальних занять, воркшопів та лекцій, зокрема французькою мовою.
2. Удосконалити вимоги до оформлення письмових робіт, надавати студентам приклади правильного цитування та бібліографічного опису.
3. Заохочувати самостійні дослідження, перекладацькі проєкти та творчі завдання, що знижують ризик механічного копіювання матеріалів.
4. Обговорювати на засіданнях кафедри позитивні практики та складні випадки для вироблення єдиних підходів.

Звіт про дотримання академічної доброчесності на кафедрі лінгвістики та перекладу (2024–2025 н.р.)

1. Заходи з популяризації академічної доброчесності:

Упродовж 2024–2025 н.р. на кафедрі були проведені такі заходи:

- Інформаційні бесіди зі студентами бакалаврату та магістратури під час кураторських годин про принципи академічної доброчесності (вересень-жовтень 2024 р.). 8 квітня 2025 року проведено інформаційну годину для студентів 3 та 4 курсів щодо важливості дотримання принципів прозорості, чесності та відповідальності у навчальному процесі.
- Включення теми академічної доброчесності до курсів «Основи наукових досліджень» та «Сучасні методи наукових досліджень та академічна доброчесність». Проведення гостьової лекції для студентів магістерського рівня на тему академічної доброчесності адвокатом та кандидатом юридичних наук Марченко О.В. (2 квітня 2025 р.).
- Нагадування про принципи академічної доброчесності під час захисту курсових і кваліфікаційних робіт, перевірка кваліфікаційних робіт на наявність плагіату за допомогою Turnitin, StrikePlagiarism.

Заплановані заходи на 2025–2026 н.р.:

- Проведення тренінгу для студентів 3–5 курсів на тему оформлення джерел, цитування та запобігання плагіату.
- Організація кафедрального круглого столу на тему: «Етика викладання і академічна доброчесність: відповідальність усіх учасників освітнього процесу».
- Оновлення інформаційного стенду/розділу на сайті кафедри щодо політики академічної доброчесності.

2. Інформування, перевірка та моніторинг дотримання академічної доброчесності:

- Усі письмові роботи (курсіві, магістерські) перевіряються на наявність плагіату за допомогою програм антиплагіатного аналізу (Turnitin, StrikePlagiarism) в межах поточного та підсумкового контролю.
- Вимоги до академічної доброчесності прописані в методичних рекомендаціях до розробки робочих програм та силабусів навчальних дисциплін
- Під час проведення заліків, іспитів, а також захистів постійно ведеться роз'яснювальна робота щодо недопустимості списування та академічних підробок.
- Проведення інформаційних годин куратора, тематичних лекцій та зустрічей на тему академічної доброчесності.

3. Випадки порушення академічної доброчесності (за останні три роки):

Випадків порушення академічної доброчесності серед студентів та викладачів **не зафіксовано**.

4. Проблеми та пропозиції щодо вирішення:

Основні проблеми:

- Недостатнє усвідомлення студентами важливості академічної доброчесності на молодших курсах.
- Труднощі з коректним цитуванням і оформленням джерел під час написання кваліфікаційних робіт.

- Іноді – формальний підхід до перевірки академічної доброчесності у практичних дисциплінах.

Пропозиції:

- Запровадити внутрішнє навчання для викладачів щодо застосування інструментів перевірки плагіату та аналізу типових порушень.
- Створити короткі методичні рекомендації для студентів про доброчесне виконання завдань (поради, приклади, типові помилки).
- Регулярно оновлювати й публікувати статистику/анонімізовані приклади типових порушень на сайті кафедри — з роз'ясненням, чому це порушення і як його уникнути.

ЗВІТ

кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів про дотримання принципів академічної доброчесності у 2024–2025 навчальному році

1. Основні заходи, проведені на кафедрі

Упродовж 2024–2025 навчального року кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів здійснювала послідовну роботу, спрямовану на формування свідомого ставлення до академічної доброчесності серед студентів, які вивчають іноземні мови в межах освітніх програм гуманітарного спрямування.

Зокрема:

- систематично проводилася перевірка письмових робіт студентів (есе, рефератів, перекладів, презентацій) на оригінальність із використанням доступного програмного забезпечення;

- у рамках навчального процесу, зокрема під час вивчення курсів, пов'язаних з академічним письмом і перекладом, викладачі акцентували увагу на правильному цитуванні, оформленні джерел, етичному використанні цифрових ресурсів;

- викладачі кафедри долучилися до факультетських та університетських заходів, зокрема до тренінгів і семінарів, присвячених академічній етиці, запобіганню плагіату, використанню штучного інтелекту в навчанні (грудень, березень);

- на кураторських годинах та в студентських чатах регулярно поширювалися роз'яснення щодо основних принципів академічної доброчесності та наслідків їх порушення;

- оновлено інформаційні матеріали на дошках оголошень та в Moodle-класах, де розміщено посилання на внутрішні нормативні документи, приклади доброчесної поведінки та інструкції з коректного посилання на джерела;

- викладачі пройшли стажування з питань академічної доброчесності. Зокрема

1) Головацька Н.Г. Міжнародне стажування на тему: «Академічна доброчесність при підготовці магістрів та здобувачів доктора філософії (phd) в країнах європейського союзу та Україні» 11-18 вересня, 2023, Люблін 1,5 кредита, 45 годин
<https://drive.google.com/file/d/1ObiCKhQ1XM65yMuWd-bfGveEOslvl8vL/view?usp=sharing>

2) Собков Ю.В. Міжнародне стажування в Польщі на тему Міжнародний науково-педагогічний досвід дотримання академічної доброчесності в закладах освіти 180 годин з 15.01 24 по 15.03 24. сертифікат № KN #1503009
https://drive.google.com/file/d/1O9S9RLq_b7u_m4XONN-n4yPCFzfMfN5Q/view?usp=drive_link

Плануємо

- подалі на початку кожного семестру викладачі ознайомлюватимуть студентів з основними принципами академічної доброчесності (самостійність виконання завдань, відповідальне використання джерел, уникнення плагіату);
- інтегрувати й надалі інформацію про академічну доброчесність в робочі програми дисциплін, особливо тих, що передбачають підготовку письмових або творчих робіт;
- розглядати приклади академічно неетичної поведінки на заняттях іноземною мовою з відповідною тематикою (наукова етика, відповідальність, освіта тощо).
- систематично здійснювати аналіз типових помилок і порушень;
- обговорювати результати на засіданнях кафедри;
- заохочувати та відзначати випадки добросовісної самостійної роботи (.

2. Система інформування, перевірки та моніторингу

- на початку кожного семестру викладачі ознайомлювали студентів з основними принципами академічної доброчесності (самостійність виконання завдань, відповідальне використання джерел, уникнення плагіату);
- інформація про академічну доброчесність була інтегрована в робочі програми дисциплін, особливо тих, що передбачають підготовку письмових або творчих робіт;
- приклади академічно неетичної поведінки розглядалися на заняттях іноземною мовою з відповідною тематикою (наукова етика, відповідальність, освіта тощо).

Перевірка:

- письмові роботи, що подавалися на оцінювання, перевірялися як автоматизованими інструментами, так і шляхом викладацького аналізу змісту на предмет самостійності та оригінальності;
- викладачі уважно ставилися до формальних ознак порушень — неприродний стиль, відсутність посилань, підозріло високий рівень складності тексту тощо;
- у разі сумнівів щодо доброчесності роботи проводилося додаткове усне опитування або письмове уточнення матеріалу студентом.

Моніторинг:

- систематично здійснювався аналіз типових помилок і порушень, зокрема при перекладі фрагментів із відкритих джерел без посилання;
- результати обговорювалися на засіданнях кафедри, де викладачі обмінювалися практиками і виробляли спільні підходи до запобігання порушенням;
- випадки добросовісної самостійної роботи (оригінальні переклади, власні тексти, дослідницькі проекти) заохочувалися та відзначалися.

3. Випадки порушення академічної доброчесності

Упродовж 2024–2025 навчального року випадків системних або грубих порушень принципів академічної доброчесності не було зафіксовано. У поодиноких ситуаціях, що викликали сумніви (збіги тексту, некоректні посилання), питання вирішувалися у робочому порядку з відповідними роз'ясненнями студентам.

4. Пропозиції щодо подальшого вдосконалення роботи

1. Запровадити короткий вступний модуль з академічної доброчесності у межах першого заняття з іноземної мови для студентів-першокурсників.
2. Стимулювати виконання студентами самостійних дослідницьких та проєктних завдань, які не піддаються автоматичному копіюванню.
3. Продовжити практику обміну досвідом на засіданнях кафедри з питань доброчесності: обговорення складних кейсів, позитивних прикладів, методів оцінювання.
4. Активніше залучати студентів до дискусій про академічну етику через дебати, написання есе, участь у тематичних заходах факультету.

Звіт про дотримання принципів академічної доброчесності на кафедрі іноземних мов для природничих факультетів за 2024-2025

- 1) У 2024-2025 навчальному році на кафедрі були організовані заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності. Зокрема, проведено тематичні зустрічі та обговорення у студентських групах, де розглядалися принципи академічної етики та політика доброчесності університету. Студентів навчали самостійно виконувати необхідні завдання й контрольні роботи, запобігати випадкам плагіату, а також правильно цитувати джерела. Крім того, принципи доброчесності інтегрувалися в процес формування системи забезпечення академічної доброчесності. На 2025-2026 навчальний рік планується організувати заходи, які акцентуватимуть увагу на важливості свідомого дотримання академічної доброчесності, а не лише формального виконання вимог. Серед запланованих ініціатив — створення та поширення документа, що визначає принципи та правила академічної поведінки. Цей документ може бути розроблений самими студентами для своєї групи, що сприятиме їхньому активному залученню в процес і формуванню відповідального ставлення до навчання.
- 2) На кафедрі проводиться інформування про академічну доброчесність шляхом організації освітніх заходів, семінарів та ознайомлення зі відповідною документацією. Контроль і моніторинг здійснюються через аналіз академічних робіт за допомогою програм для перевірки на плагіат, а також шляхом створення комісій для розгляду випадків порушення правил доброчесності.
- 3) Упродовж останніх трьох років не були виявлені випадки та не розглядалися справи щодо порушення академічної доброчесності студентами чи викладачами.
- 4) Академічна доброчесність стикається з низкою ключових викликів, серед яких плагіат, фабрикація даних, обман, некоректне використання результатів, несамостійне виконання завдань та приховування результатів досліджень. Для ефективного вирішення цих проблем необхідно активно формувати культуру доброчесності через підвищення обізнаності щодо етичних стандартів, впровадження систем для виявлення плагіату та чітке визначення відповідальності за порушення правил. Додатково важливо забезпечити прозорість процедур оцінювання, а також створювати сприятливі умови для етичної поведінки та відкритої комунікації між студентами і викладачами.